

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2015

Sdružení výtvarných kritiků a teoretiků

**Galerie kritiků, Palác Adria, Jungmannova 31,
Praha**

Úvod

Obor teorie umění přišel ke slovu opět počátkem 90.let, kdy se radikálně změnila společenská podmínka pro svobodu slova, tvůrčí a vědeckou tvorbu. Sdružení výtvarných kritiků a teoretiků, jež nyní transformuje svou informační, přednáškovou a výstavní platformu, zkonolidovalo v r.1991 svou základnu na 180 aktivních členů, navázalo zpřetrhané svazky s institucí AICA (Mezinárodní asociace výtvarných kritiků) a obnovilo svou někdejší profesionální prestiž čilým publikováním, organizováním výstav, účastí v managementu výtvarného života a podílením se na řízení života kultury, v neposlední řadě i zastoupením a rozhodováním svých členů v mnoha odborných komisích. Zařadilo svou činnost tam, kam od počátku patří, do evropsky a světově srovnatelného odborného kontextu.

Odborníkům Sdružení výtvarných kritiků a teoretiků se postupně podařilo rehabilitovat to moderní a současné umění, jež za totality bylo zakázané nebo považované za neoficiální, legalizovat jeho existenci ať už výstavní nebo publikační činností, či zařazováním do sbírek státních a veřejných muzeí a galerií, a věnovat se rozvoji umění mladé generace.

Sami teoretikové, jako členové Sdružení a AICY, ve spolupráci s Umělecko-historickou společností, vytvořili novou akademickou a tvůrčí, kritickou obec, jejíž aktivity jsou mnohostranné a celospolečenské. Vzhledem k celostátnímu působení členské základny Sdružení i v regionech lze konstatovat, že podle měřítek profesní vyspělosti a vzdělanosti došlo k oživení prezentace umění v nových galeriích a médiích doma i v zahraničí, přičemž nepopiratelná zásluha teoretiků je ve zprostředkování často složitých obsahů umění směrem k nejširší veřejnosti, i na školách vůči studentům. Z mnohých kritiků se stali profesionální kurátoři, kteří budují současný profil našich předních galerií.

Čeští kurátoři také začali vystavovat naše současné umění na předních světových scénách, ať už kolektivně nebo autorskými prezentacemi. Za uplynulou dekádu se tak podařilo charakterizovat a představit světu novodobé české umění 70., 80. a 90.let. Po zlomu milénia se tato činnost dále zkvalitňuje, specializuje a rozvíjí směrem k vizím nových médií a technologií.

Hlavní význam a přínos Sdružení výtvarných kritiků a teoretiků lze sloučit s existencí České sekce AICY (Mezinárodní asociace výtvarných kritiků a teoretiků), jež ve svém dnešním sídle v pražském paláci Adria je propojena s činností Galerie kritiků a věnuje se novým formám kurátorské práce, besedám, setkáním s umělci, komentovaným prohlídkám výstav a pořádání výstav multimediálního a mezioborového druhu. V těchto případech je podporován teoretický a tvůrčí experiment s dodatečnou integrací uměleckých děl do širšího společenského kontextu. Stručně řečeno, teorie tu pomáhá také náročné autorské praxi k jejímu společenskému uprosazení a ohodnocení. Stěžejním úkolem je rozvíjení výsledků soutěže Ceny kritiky pro mladou malbu umělců do 30 let, v součinnosti se svými spolupřáteli, Fondem Ceny kritiky a výstavním prostorem workshopu Fondu, zřízeným jako komunikační fórum v Bubenské 1, Praha 7, dále i s Českými centry pro zahraničí. Diskusní setkání o výstavní činnosti dokládají součinnost teorie a výstavní praxe, doplňují ji a konfrontují s přístupy jiných galerií na výtvarné scéně, shrnují ji do uceleného poznávacího kontextu. V tomto smyslu jde o vytváření nejen zábavné, ale i studijní a filosofické základny pro zájemce v širokém záběru, jíž se integrují jednotlivé cílové skupiny podle zaměření a konceptu projektů do společného generačního a společenského pocitu. Vytváří se tak i most komunikace mezi profesionálními umělci a výtvarným publikem, potřebný k výchově jak mladé generace, tak i ke kultivování nejširší kulturní veřejnosti.

Sdružení výtvarných kritiků a teoretiků podporuje i studentské a obecně vzdělávací aktivity, má nepopiratelný vliv na mediální prezentaci a reprezentaci umění, věnuje se galerijnímu managementu a vývoji trhu, vytváří zvláště mladým umělcům nové operativní prostory a možnosti ke zviditelnění. Vysílá mladé umělce na bienále a mezinárodní soutěže do zahraničí. Zprostředkovává i zařazení děl do veřejných a soukromých sbírek, a to nejen doma, ale i v zahraničí, pro muzea, galerie, nadace a ostatní instituce.

Realizované výstavní plány svědčí o organizační a sběratelské spolupráci s privátními galeriemi i veřejnými institucemi, kam po ukončení výstav odcházejí exponáty na návrh nákupů do sbírek. Sdružení výtvarných kritiků a teoretiků tak plní roli koordinátora profesionálních tvůrčích, vzdělávacích a uměleckých aktivit pro společnost, již zprostředkovává poznání hodnot umění.

Poslání

Sdružení výtvarných kritiků a teoretiků hájí profesní, sociální a autorská práva svých členů. Zastupuje své členy a svou činností vytváří podmínky pro jejich svobodnou, demokratickou a odbornou realizaci. Respektuje jejich názorovou a tvůrčí subjektivitu. Pořádá neziskovým způsobem výběrové výstavy, přednášky, besedy a další akce, týkající se současného výtvarného umění. Zajišťuje administrativní funkci národní sekce AICA /Mezinárodní asociace výtvarných kritiků/ a vyvíjí i samostatnou ediční, tj. vydavatelskou činnost, organizuje účast na soutěžích, mezinárodní výstavy a výměnné výstavy se zahraničím.

Vize

Sdružení výtvarných kritiků a teoretiků, v budoucnu transformované v polyfunkční teoretické centrum, spojené s Galeríí kritiků, je profesionální institucí, která je však nedílnou součástí neziskového sektoru. Sdružení funguje jako jedinečná platforma pro setkávání výtvarných kritiků a teoretiků a realizaci jejich profesních debat. Zároveň slouží jako informační zdroj nejen odborné veřejnosti kritiků a teoretiků, ale také výtvarných umělců, galeristů, novinářů a široké laické veřejnosti. Umožňuje získávání a výměnu informací se zahraničím.

Členství

Řádným členem Sdružení se stává výtvarný kritik a teoretik. Na základě absolutoria či výsledků své práce je přijímán Výborem Sdružení. Řádnými členy jsou výtvarní kritici a teoretici, kteří žijí a pracují na území České republiky, mimořádnými členy se stávají ti odborníci ze zahraničí, kteří vlastní českou státní příslušnost. Čestným členem se na základě rozhodnutí Výboru Sdružení stávají ti, kdo se výjimečně zasloužili o rozvoj oboru. O způsobu členství ve Sdružení rozhoduje Výbor.

Členství zaniká úmrtím, vystoupením nebo vyškrtnutím. Vyškrtnut může být člen, který dlouhodobým neplněním svých povinností, včetně příspěvkových, se nepodílí na činnosti Sdružení bez uvedení řádného důvodu, nebo který závažným způsobem porušil poslání činnosti Sdružení, vymezené v úvodním ustanovení.

Orgány Sdružení

Valná hromada je vrcholným orgánem Sdružení. Schází se podle potřeby, nejméně však jednou za dva roky. Schvaluje změny stanov Sdružení, určuje základní program činnosti a volí výkonný Výbor, odpovědný i za revizní funkci hospodaření Sdružení. Výbor jmenuje svého předsedu a dva místopředsedy do doby jejich odvolání či abdikace. Tito jsou oprávněni jednat jménem Sdružení a mají podpisové právo.

Mimořádnou Valnou hromadu svolává pověřený člen Výboru do 1 měsíce, požádá-li o to nejméně třetina řádných členů. Výbor vyřizuje běžné záležitosti Sdružení, stanovuje výši členských příspěvků, svolává Valnou hromadu a podává jí zprávu o své činnosti. Může vytvářet další stálé nebo dočasné komise, např. výstavní komisi, ediční komisi apod. Výbor také kontroluje činnost Sdružení z hlediska dodržování stanov a hospodaření s penězi. Revizní orgán, jmenovaný Výborem, dohlíží na dodržování stanov, finanční hospodaření a kontroluje účetní uzávěrky. Zúčastňuje se schůzí Výboru.

Hospodaření

Finanční prostředky Sdružení tvoří:

- 1/ roční členské příspěvky
- 2/ vklad nově přijatých členů
- 3/ výnosy z akcí, pořádaných Sdružením
- 4/ dotace a subvence
- 5/ jiné příjmy, např. z movitého a nemovitého majetku, úroky aj.

Zánik Sdružení

Sdružení zaniká rozhodnutím všech členů, hlasuje-li pro ně nadpoloviční většina všech členů Sdružení. Valná hromada rozhodne také o tom, jakým způsobem bude naloženo se zůstatkovým majetkem Sdružení.

Předsedkyně Sdružení : Mgr. Vlasta Čiháková-Noshiro Ph.D.
Místopředsedkyně Sdružení: PhDr. Hana Larvová
Místopředsedkyně Sdružení: Mgr. Blanka Jiráčková
Tajemník a manažer: Mgr. Aleš Rataj

Charakteristika Galerie kritiků, provozovaná Sdružením výtvarných kritiků a teoretiků, Palác Adria v Praze

---

Galerie kritiků je umístěná v Paláci Adria, který je kulturní památkou modernistické architektury a majetkem města Prahy, ale nebyla městem zřizována, ani není jeho příspěvkovou organizací. Byla zřizována a je provozována neziskovým občanským Sdružením výtvarných kritiků a teoretiků, slouží i jako jeho sídlo, dále sídlo České sekce Mezinárodní asociace výtvarných kritiků a teoretiků (AICA). Náklady na provoz galerie a činnost Sdružení jsou kryty z valné části dotacemi z veřejných prostředků, vlastní příjmy tvoří vstupné, prodej doprovodných tiskovin výstav, výtěžek z jednorázových akcí a občasného zprostředkování prodeje děl vystavujících. Jsou minimalizovány ročně na 1.5 milionu korun. S těmito úspornými prostředky usilují provozovatelé o hodnotný program výměny výstav a vysílání umělců na bienále a soutěže v mezinárodním měřítku. Sklízí poměrný zájem médií, odborné i široké veřejnosti. Vzhledem k výhodné poloze galerie v centru je výstavní prostor v galerii velmi žádaný, je hodnocen jako kvalitní a slouží účelu reprezentace české výtvarné kultury. Kromě partnerské a reciproční spolupráce na výstavních projektech se zahraničím - Japonsko, Německo, Rakousko, Švýcarsko, Francie, Itálie aj. je rozvinuta i spolupráce se Správou českých center při MZV, jež pomáhá prezentovat v různých státech autorské a skupinové výstavy. Při realizaci výstavní a odborné činnosti také Sdružení aktivně spolupracuje s odborným čtrnáctidenníkem Ateliér, je jedním z jeho zřizovatelů. Výstavy v počtu 12 s měsíčním trváním ročně jsou doprovázeny komentovanými prohlídkami a besedami s umělci. Profilace je široká, důraz je kladen na pilotní projekt Ceny kritiky pro mladou malbu, jež letos oslaví šest let svého trvání, dále na mezioborové projekty, využití nových médií a technologií. Specifikum činnosti tvoří odborná kurátorská péče o výstavy, v sepětí teoretické činnosti s praxí. Výstavy se konají s důrazem na prezentaci mladé generace, včetně studentů a absolventů vysokých škol, pro něž je každoročně pořádána zmíněná Cena kritiky. Galerie však funguje i s ohledem na potřeby umělců středního věku a na projekty se zahraniční účastí. Její činnost s ohledem na integraci české kultury do evropského a světového kontextu. Cílem je přispět důstojným a kultivovaným způsobem k rozvoji českého vizuálního umění, a k prohloubení zájmu kulturní veřejnosti o vizuální kulturu doma i v zahraničí.

Vlasta Čiháková-Noshiro
předsedkyně Sdružení výtvarných kritiků a teoretiků, kurátorka Galerie kritiků, palác Adria
www.galeriekritiku.cz

Přehled dotací 2014-2015

2014	Cena kritiky 2014	MHMP-partnerství	190 000,-
	Celoroční výstavní činnost	MKČR	240 000,-
	7.ročník Ceny kritiky	MKČR	80 000,-
	Abstrakt Real	ČNF	80 000,-
	Made in Praha	SFK	90 000,-
	Výstav laureáta Ceny kritiky	SFK	35 000,-
	Finalisté Ceny kritiky	SFK	50 000,-
	Japonský projekt Shibori	MČ Praha 1	50 000,-
	Mezinárodní benále kresby OSTEN	MKČR	40 000,-
2015	Cena kritiky 2015	MHMP-partnerství	198 000,-
	Celoroční výstavní činnost	MKČR	300 000,-
	8.ročník Ceny kritiky	MKČR	150 000,-
	Metaplay, Praha-Tokyo	MKČR/OZV	80 000,-
	X.bienále současného umění	MKČR/OZV	50 000,-
	Celoroční výstavní činnost	Praha 1	30 000,-
	Výstava Evy Škrovinové	SFK	60 000,-
	Linda Čihařová a Jana Křížová	SFK	55 000,-
	Mezinárodní benále kresby OSTEN	SFK	70 000,-
	Celoroční výstavní činnost	MHMP	700 000,-

VÝKONOVÉ UKAZATELE

plnění za rok 2015

Sdružení výtvarných kritiků a teoretiků

	PLÁN	SKUTEČNOST
celkový počet koncertů/produkcí/představení na vlastní scéně	12	12
z toho : <ul style="list-style-type: none"> vlastním souborem nebo ve vlastní produkci/koprodukcí	vlastní produkce (koprodukce možná v 1-2 případech, když vystavovatel uspěje v žádosti o grant)	9
<ul style="list-style-type: none"> pronájmy/služby jiným pořadatelům	4	3
počet produkcí pro děti (z celkového počtu koncertů/produkcí/předst.)	Bez rozdílu věku	Bez rozdílu věku
počet sálů a jejich kapacita	1/410m2	1/410m2
celkový počet návštěvníků	Do 20tis.	Do 20tis.
procento návštěvnosti		
počet vernisáží	12	12
průměrná cena vstupenky v Kč	30,-	30,-
vstupné od – do v Kč	20,-/40,-	20,-/40,-

Formulář pro registraci nestátní neziskové organizace
(občanského sdružení, obecně prospěšné společnosti, církevní právnické osoby)
- základní údaje

1. Identifikační údaje NNO

- 1.1. Název Sdružení výtvarných kritiků a teoretiků
- 1.2. Právní forma (forma právní subjektivity) právnická osoba
- 1.3. Adresa
Obec Praha PSČ 110 00
Část obce Praha 1
Okres Hlavní město Praha Kraj Hlavní město Praha
Ulice Jungmannova
č.popisné 31 č. orientační 36
Telefon/Fax 222 520 676
E-mail galeriekritiku@volny.cz
Prezentace na Internetu – [http:// www.galeriekritiku.cz](http://www.galeriekritiku.cz)
- 1.4. IČ 15 88 78 39 DIČ CZ 15 88 78 39
- 1.5. Číslo a datum registrace u MV ČR
(občanské sdružení) číslo: VSP/1-4 231/91-R, 15.01.1991
- 1.6. Číslo účtu 111 279 219/0300 Název banky ČSOB

2. Statutární orgán (statutární zástupci organizace)

Jméno, titul, funkce
PhDr. Vlasta Čiháková Noshiro

3. Charakteristika organizace s ohledem na dosavadní zaměření činnosti

- 3.1. Typ poskytovaných služeb (provozovaných činností)
a) sociální oblast   b) zdravotnictví   c) školství a vzdělávání
d) kultura   e) občanské poradny   f) lidská práva (menšiny)
- 3.2. Cílové sociální kategorie, jimž jsou služby především určeny (označte nejvýše tři kategorie dle „Přílohy č.1 – Popis sociálních kategorií“)

a   b   c   d   e   f   g   h   i   j   k   l
m

4. Působnost organizace (uved'te jednu možnost, která v působnosti převažuje)

- 4.1. Mezinárodní (uzemní vymezení) .....
- 4.2. **Celostátní**
- 4.3. Krajská (název nebo názvy krajů) .....
- 4.4. Místní (

5. Počet zaměstnanců, členů a dobrovolníků v organizaci (aktuální stav)

- 5.1. Počet zaměstnanců 1.5
- 5.2. Počet členů .....
- 5.3. Počet dobrovolníků .....

Výstavní plán Galerie kritiků a činnost Sdružení výtvarných kritiků a teoretiků, Palác Adria, v roce 2015 (hodnocení)

Úvodní poznámka: dramaturgie výstavního programu Galerie kritiků má pevnou skladbu termínů, jež pouze podle aktuálních potřeb mění svůj obsah. Většina termínů je stanovena napevno, některé jsou po dohodě s vystavovateli flexibilní, s možností přerazení na další termín. V poslední době má zásadní význam pro profilaci galerie každoroční soutěž Ceny kritiky za mladou malbu, jež se rozvíjí dále ve výstavních projektech doma i v zahraničí. Celkově však dramaturgii galerie zakládá činnost provozovatele Sdružení výtvarných kritiků a teoretiků, jež rozvíjí mezinárodní výstavní spolupráci, navázanou v mnoha zemích prostřednictvím výměnných výstav, mezinárodních výstav, účastí na bienále a zahraničních soutěžích. Výstavní program galerie tedy není koncipován jen ve smyslu jednotné tržní profilace autorů, ale naplňuje v širším pojetí statut obecně prospěšné kurátorské práce. Galerie žádá vždy o jednoletý grant na provoz a předkládá výstavní plán, provázaný se zahraničím.

Leden – do poloviny měsíce dobíhala autorská *Výstava SOLARIS laureáta soutěže 7. Ceny kritiky za mladou malbu 2014* – *Jana Poupěte*, čerstvého absolventa AVU (ateliér prof. J. Příhody a prof. J. Sopka), v rámci jeho vítězného ocenění (kurátorka *Vlasta Čiháková Noshiro*). Porota při výběru finalistů a laureáta hodnotila nejen vnější proměny výrazových forem malby, tedy efekt novosti a deklarovaných změn, ale zohlednila především vnitřní motivaci autora pro experimentaci a aktualizaci obrazu. Ta byla u Jana Poupěte dána silným koncepčním modelem, jenž je inspirován krajinou, v níž umělec nachází jak ustálené geometrické tvary, tak i prvky proměn v důsledku přirozených a umělých změn, i technických chyb. Výstava se stala připomínkou umělcovy oblíbené literární předlohy sci-fi Stanislaw Lema, a zároveň jeho nedávného letního pobytu na Islandu, jehož krajinu vytvářejí stopy mnohaleté činnosti ledovců. Solaris je fiktivní planeta velikosti Země, takřka celá pokrytá oceánem gelové hmoty, jakožto kosmický ostrov nám neznámé formy vědomí, schopné zhmotňovat i lidské myšlenky. Oceán je tu pojímán symbolicky jako organická hmota či forma života, s níž se lidé marně snažili komunikovat a narazili na hranici svého poznání. Laureátská výstava Solaris zdůraznila toto poznání a stala se autorovou první velkou příležitostí k profilaci jeho tvorby a v uceleném vývojovém kontextu. Získala si vysoké hodnocení u odborné i široké veřejnosti.

Únor – Březen - *Výstava finalistů soutěže 8. Ceny kritiky za mladou malbu 2015* se zadáním *Malba a její přesahy* pro mladé umělce do 30 let, s udílením cen v prvních třech pozicích, a dále Cena sympatie diváků. Soutěž pořádá Sdružení výtvarných kritiků a teoretiků / Česká sekce AICA / Fond Ceny kritiky a jako každoroční partner Hlavní město Praha ve spolupráci s MKČR a Českými centry pro stáž laureáta v zahraničí. Koná se s cílem usnadnění vstupu mladých umělců na profesionální výtvarnou scénu. Kandidáty se stávají umělci, jež bez ohledu na státní příslušnost mají dlouhodobý pobyt na území České republiky a jejichž věková hranice nepřekračuje 30 let. Počet finalistů se pohybuje maximálně kolem deseti vystavovatelů, je zahrnuta i konfrontace malby s jinými médii, např. malba-objekt v prostorové instalaci či kombinace s elektronickou prezentací. Hodnocení se zakládá na tvorbě umělců za poslední dva roky. Porotu pro rok 2015 tvořili *Jiří Machalický, Michal Nesázal, Alena Pomajzlová, Petr Vaňous (předseda), za pořadatele Vlasta Čiháková Noshiro a spolupracující Česká centra František Zachoval*. Osmi vybranými finalisty se stali *Ondřej Boušek, Filip Dvořák, Martin Herold, Michael Hon, Šárka Koudelová, Andrea Lédlová, Adéla Soukupová a Eva Škrovinová*. Vítězná ocenění získala *Eva Škrovinová* s originálním pojetím obrazu, rozložitelného a složitelného jako přepravní balíček. Autorka slovenského původu se školením na FaVU v Brně se posléze přestěhovala do Prahy a naučila se skládat obrazy vzhledem k potřebám svých častých přesunů, pomocí objemové redukce na matematickém základě. Přitom obraz v zásadě neutrpěl a zachoval si své typické znaky. Druhá cena soutěže byla udělena absolventu pražské AVU *Ondřeji Bouškovi*, jenž je sběratelem knih a orientálních kobereců. Ornamentální dekor kobereců, pojímaných jako abstraktní kompozice ho fascinuje natolik, že ve svém malířském rukopise se věnuje jednotlivým motivům, jež extrahuje z kompozice celku a používá je na základní osnově obrazu samostatně. V sérii obrazů se od celkového vyjádření objevuje v kompozici postupná redukce těchto prvků, až nakonec zůstane v prázdné ploše jen vyobrazený shluk základních orientačních bodů. Autor si nezádá ve své trpělivé a jemné práci se vzory řemeslnických mistrů. Zajímavé je i koncepční zaměření dvou autorek s udílením třetích cen, *Šárky Koudelové a Andrei Lédlové*. První z nich, vystudovaná na pražské AVU, je zaujata studiem mineralogie, kde si vytvořila sbírku vzácných kamenů. V mnohovrstevných malbách a kolážích můžeme rozeznat jejich konkrétní tvary i krystalické struktury, do nichž jsou často zakomponované náznaky lidských tváří a dalších biomorfologických prvků. Autorka zavádí diváka do osobitého fantaskního světa, oscilujícího mezi přirozenou strukturou přírody a vlastní tvůrčí fantazií. Podobně *Andrea Lédlová*, rovněž vyškolená na pražské AVU, vyniká neobyčejně subtilní a jemnou kresbou fantastických příběhů, převzatých z mytologie či náboženských a historických děl,

jež jsou ozvláštňené osobitou fabulací a vkládáním originálních figurálních detailů. Příběh je předkládán často jako svitek velkého formátu s otevřeným koncem, jehož pointu si domýšlí divák. Cenu sympatie diváků letos obdržel **Michael Hon** z brněnské AVU, z jehož tvorby získává divák pocit, že se dívá na dílo počítačové grafiky. Autor sám však velmi lpí na ruční práci s barvami a štětcem v procesu „živého“ malování. Přejímá sice principy grafických editorů, ale inspirují ho opticky zajímavé kombinace barev i v souvislosti s hudbou, jejichž struktury se dobře uplatňují v architektuře veřejného prostoru.

Specifikum letošního ročníku finalistů soutěže vyjádřil **předseda poroty Petr Vaňous** takto: „Je zde zaznamatelné přeskupení výrazových prostředků směrem k oprostěnosti, úspornosti, redukci a čistotě. Možná také k přesnosti. Nejedná se však o oprostěnost směřující k povrchnímu designování, ani ke geometrii jako fundamentální gramatice evropského umění, ale o jev jiné povahy. „Přesnost“ vnímáme jako „jinou kvalitu v kontextu současné malby“. Výstava laureátky soutěže **Evy Škrovinové** proběhla v Galerii kritiků na závěr kalendářního roku, od poloviny prosince 2015 do poloviny ledna 2016.

Únor - Březen - výstava *Metaplay, Praha – Tokyo* (uvedená v Galerii kritiků, listopad-prosinec 2014), byla vyslána do Galerie Toki Art Space a na březen – duben 2015 převedena do galerie Českého centra v Tokiu. Otevření výstavy v Toki Art Space provázeli osobní účasti Jan Poupě (laureát 7. ročníku Ceny kritiky), Monika Žáková (3. cena 7. ročníku Ceny kritiky) a Kristýna (Šormová) (3. cena 6. ročníku Ceny kritiky). Další prezentace proběhla v termínu 13. 3. – 24. 4. 2015 v rekonstruovaném Českém centru při Velvyslanectví České republiky v Japonsku a zúčastnila se kurátorka Vlasta Čiháková Noshiro, neboť přáním ČC bylo uspořádat při derniéře přednášku o současné české malbě v setkání s japonskými umělci a s besedou o možnostech další výstavní spolupráce. Přednáška se uskutečnila za velkého zájmu japonské výtvarné obce 20. dubna a navštívilo ji přes 50 osob. Záznam o dvouhodinovém průběhu prezentace české současné malby a diskuze s návštěvníky byl archivován v ČC Tokio. Byly projednány s velvyslanectvím i náměty dalších výstav pro rok 2017, kdy je vyhlášen „Rok české kultury v Japonsku“ u příležitosti oslav 50. jubilea obnovení diplomatických styků obou zemí.

Březen –18. 20. 3. 2015, krátkodobé Sympozium environmentálního umění, spojené s výstavou prací účastníků a zahraničních hostů, kurátoři Petr Šesták a Václav Skácel

Účastníci: **John. K. Grandé (Kanada), Ryszard Litwinnik (Kanada), Attily Pokorny (Německo), Michal Mihalčík + REZ (SK), z České republiky ateliéry Jiřího Beránka, Vladimíra Mertvy, Miloše Šejna a individuální prezentace prací Rady Schmelzové, Víta Krause, Tomáše Ronovského, Zdeňka Daňka, manželů Faltýnkových, Zdeňky Řezbové a Lindy Čihařové.**

Téma sympozia bylo věnováno komunitnímu setkání umělců, spolupracujících na vizuálních projektech ve veřejném prostoru, především v přírodě, u příležitosti vydání monografie **Johna K. Grandea – Dialogy umění a přírody** v českém překladu. Bylo spojeno s veřejnou besedou a pracovní výstavou všech účastníků. Diskutovala se témata různorodých zásahů vizuálního umění do veřejného prostoru, souvislosti umění a ekologie, kultury a průmyslu. Byla konfrontována současná praxe České republiky se zahraničím, s konstatováním potřeby vzájemných pravidelných setkávání v dalších letech.

Duben – Květen - autorská výstava *City Time* známého autora střední generace Petra Maliny. Výstava představila jeho novou tvorbu obrazů z posledních tří let, větších a středních formátů, jakožto sérii fotografických momentek, inspirovaných fenoménem města v rozfázování do pohybových sekvencí. Malby vycházely z autorových fotografií blízkého okolí i z cest po zahraničních městech (Londýn, Berlín). Město fascinuje umělce dlouhodobě jako organismus žijící vlastním životem a svou specifickou atmosférou, proměňující se v mnoha ohledech (čas, roční období, majetek společnosti apod.) Malíř se stává pozorovatelem městského shonu, sleduje jednotlivé postavy či skupinky lidí v jejich každodenním životě a fotograficky si je zaznamenává. Obrazy vycházejí někdy z dané kompozice, jindy si umělec vybírá jen určité prvky a dosazuje je do nového kontextu. Důležité je pro něj nacházet v malbě nové souvislosti, abstrahovat témata a objevovat nové plány. Obrazy odhalují skrytou podstatu místa, komentují nebo ironizují dnešní svět. V poslední době se v nich stále více prosazují konstrukce městské architektury, jež figurativním motivům dávají nový kontext a otevírají nová témata. Výstava organicky navázala na předchozí výstavy City Times (Galerie města Bratislavy, 2013), Story (Galerie Ad-Astra, Kuřim, 2012) nebo City Walks (Galerie kritiků, Adria, 2010), zdůraznila však pomíjivost zobrazovaných dějů a situací v čase. Kurátorem byl **Radek Wohlmuth**.

V posledním týdnu měsíce března probíhá každoročně v tokijském Mori Art Muzeu v Tower Building na Roppongi Mezinárodní muzejní noc (Roppongi Art Night), na kterou Sdružení/ Galerie kritiků od roku 2009 vysílá české umělce (2009 – Federico Diaz, 2010 – Jakub Nepřaš, 2011 – nekonalo se v důsledku zemětřesení, 2012 – Linda Čihařová, 2013 –

Edita Pattová, 2014 - Daniel Pitín). Pro rok 2015 byl s pořadatelem vybrán další autor, avšak festival se nekonal v důsledku stavební rekonstrukce muzea.

Květen – Červen – uvozující výstava cyklu *Řemeslo malba / Craft Painting* (kurátorka *Vlasta Čiháková Noshiro*) byla věnována netradičním technikám malby a materiálům, s genderovým podtextem „ženského umění“. Neoslavovala návrat rukodělné práce v tradicích řemeslné zručnosti, ale zdůraznila, že samo malířství je řemeslo, datující se už od pravěku. Studium malby se stalo základem k mnoha dalším profesím, v nichž její řemeslná aplikace je nutná – viz třeba monumentální malba, vitráže, interiérový design, různé druhy dekorativního umění. Ve volné tvorbě však použití jiných materiálů a technik, atypických pro klasickou malbu, umožňuje umělcům koncepční přesah k vyjádření paradigmatu širšího významu, ať už historického, sociologického či sémantického. Malba s aplikací jinou, než klasické použití roztoků barev, navazuje na soudobý způsob intermedialního a multimediálního vyjadřování, a nese sebou také jeho typické významové znaky. Nelze ovšem popřít, že použití netradičních materiálů v malbě se týká do značné míry žen, a byla to také „ženská malba“, jež od konce 19. století se nechala inspirovat vyšíváním, šitím, paličkováním, korálky či drátkováním a vnesla do výkladu umění genderový podtext.

Dvě německé umělkyně - *Magdalena Drebber* se zabývá malbou vyšívanou korálky, se zaměřením na figurální motivy v rustikální krajině a *Margaret Eicher* tvoří obrazy průmyslové tapisérie podle digitálních předloh, v kombinaci námětů z historie a současné informatiky - již s Galerii kritiků v posledních letech spolupracovaly. *Petra Valentová*, žijící v Praze a N.Y., realizovala svou figurální malbu na hedvábí indického sáří, jež umístila do prostorové instalace. Tzv. „šité obrazy“ brněnské *Daniely Miluláškové* tlumočí duchovní poselství, v němž se realizuje i autorčina vize odhmotnění malby, neboť lineární síť protkávaná bavlnkou na povrchu obrazu jsou především vyjadřujícím nejen emocionální zážitky autorky, ale i její koncepční pojetí předmětnosti obrazu jako takového. *Veronika Richterová* je pražskou výtvarnicí, jež se do počátku 90. let věnovala převážně malbě a rozměrným plastikám z ohýbaného plechu, smaltovaného v tunelových pecích, kde používala polotovary a zmetků z průmyslové výroby. Následovala sochařská práce v klasických materiálech a souběžně i malba, jež koncem této dekády kulminovala v tzv. mozaikovém období, využívala odpadové suť a rozbitých kachlíček. Od roku 2004 se autorčina tvorba odehrála převážně na poli PET-ARTU, tj. objektů vytvářených z pet lahví, a od té doby již vzniklo na několik set objektů, z nichž vznikla řada specifických postupů při technologickém zpracování. V roce 2007 autorka vybudovala ze svých tvůrčích výsledků také PET-ART Muzeum, jež kromě jejich vlastních děl uchovává i sbírku různých typů pet lahví v jejich vývoji a vzorování podle regionálních odlišností.

Dnes lze chápat oblast tzv. ženské tvorby jako ironickou sebereflexi žen, plnohodnotnou, bourající předsudky i společenská klišé např. ironizováním fetišů, zakořeněných mýtů, či hledáním jedinečné identity pomocí nových výrazových prostředků. Řemeslo malba pak prospívá nejen vztahu diváků k umění žen, ale i interaktivnímu vztahu díla k divákům.

Červen – Červenec – dvojevýstava domažlického malíře *Václava Siky* a německého umělce *Tilo Ettla* pod názvem *Ze života lidí a hmyzu*. Kurátorka *Vlasta Čiháková Noshiro*.

U Kdyně, jež leží na rozhraní Šumavy a Českého lesa, a kde se rozprostírají krásné hluboké smrkové i borové lesy, žije malíř Václav Sika. Umělec sem často chodívá s fotoaparátem na procházky. Svědčí, že kmeny smrků zde přecházejí až k růžovým valérům, neboť podle fotografických momentek krásu přírody také maluje. I na úbočí Herštýna a Rýzemberku jsou chráněné krajinné oblasti s bučinami, kde umělec čerpá mnohé ze svých obrazových motivů.

Barvy kmenů stromů odpozoroval ze skutečnosti, ačkoli v obrazech hlouběji rezonují a proměňují se ve svébytnou vizuální hodnotu. Některá těla stromů jsou zachycena samostatně podle botanického druhu, jiná tvoří série, řazené přinejmenším do triptychů. Nejde však jenom o těla stromů – častým motivem záznamů se stává i opad listů nebo jehličí, větve či rašící pupence, šelest korun či spleť přilehlých křovin. Obrazy jsou však vždy očistně působící harmonií souzvuku duše a těla. V poslední době se malíř věnuje soustředěně studiu hmyzu, který při svých průzkumech v lese objevuje a zkoumá. Nachází ve vzhledu a chování brouků neméně výraznou vizuální inspiraci, než když portrétuje jemu známé, typické figury z Domažlicka. Tentokrát si pro konfrontaci s životem lidí vybral německého partnera Tilo Ettla, jenž ve svých pastelových, jemně laděných portrétech a zátiších, zaměřených na barvu, charakterizuje lidské protějšky přímo v jejich vztahu k přírodě. Výstava byla dále přesunuta do bavorského Künstlerhausu ve Schwandorfu, do rodiště tohoto umělce.

Srpen – Září – *OSTEN – výběrová výstava 42. Mezinárodního bienále kresby ve Skopje 2014*, zahrnující účast mladých českých umělců (Edita Pattová, Filip Buryan), vyslaných v minulém roce do soutěže bienále Sdružením výtvarných kritiků a teoretiků. Zvláštním hostem výstavy byla *Marina Abramovič*, jež

v Čechách spolupracovala v 70. letech na performancích akčního umění a na bienále 2014 byla ve Skopje oceněna Cenou za celoživotní tvorbu. Sdružení výtvarných kritiků a teoretiků navázalo spolupráci s Mezinárodním bienále kresby a kresleného humoru ve Skopje v roce 2013, za účelem pravidelného vysílání českých umělců převážně mladé generace k reprezentaci a zařazení do tamějších muzejních sbírek. V srpnu - září 2013 byla v Galerii kritiků otevřena za podpory Velvyslanectví republiky Makedonie v České republice úvodní mezinárodní výstava kresby „OSTEN – Awarded Artists“ s prezentací oceněných umělců ve sbírce muzea. Tato The World Gallery of Drawing, založená v roce 1945, je největší na světě a čítá okolo 4000 exponátů. Také jedinečné Muzeum světového kresleného humoru (World Gallery of Cartoons) ve Skopje, jež je nejstarším na Balkáně a na celém světě, bylo založeno v roce 1969 v redakci makedonského časopisu Osten k prezentaci kresleného humoru, satirické kresby a komiksu, jakožto volné umělecké tvorby. Postupně dospělo k pořádání pravidelných každoročních výstav, k potěšení všech těch, kdo se zajímají o společenskou angažovanost a sdílí pro ni své zaujetí. Makedonskými kurátory výstavy v Praze byli **Kornelija Koneska a Mice Jankulovski**, v přípravě je 43. ročník mezinárodní soutěže bienále kresby, opět s vysláním českých umělců.

Září – Říjen – výstava obrazů japonské umělkyně **Matsuo Fujiyo**, s názvem „*Světlo a hudba/ Light and Music*“, provázaná s hudbou; **kurátor Shinichi Nakayama**

Autorka narozená v roce 1968 v Ósace a žijící od roku 2011 v německém Kolíně nad Rýnem, se kromě malířské tvorby věnuje hudební produkci skupiny „The Compatible“ a studiu oboru barokní a současné klasické hudby. Dlouhodobě usiluje o propojení hudebních motivů se svými obrazy. Vystudovala malbu na Ósacké akademii výtvarného umění a aktivně se hlásí k odkazu známé japonské skupiny *Gutai* ze 60. let 20. století, zvláště k abstraktní malbě vedoucího skupiny Jiro Yoshihary. Její práce byly oceněny v roce 1997 stejnojmennou cenou v Centru současného umění v Ósace a získaly i řadu jiných ocenění, např. v roce 1996 Cenu Philipa Morrisa v Tokiu a v roce 1997 Cenu za malbu na 5. Bienále současného umění v Kagoshimě. Její obrazy jsou zařazeny do mnoha japonských sbírek, např. v muzeích města Nagoji, Ósaky, Kjóta a prefektury Čiba. Autorka se věnuje důsledně abstraktní malbě, prosvětlené jemnou tonalitou jejich barev, lineární osnovu zde tvoří v jednom cyklu rámy a mříže oken, určující i charakter obrazové kompozice, s dovnitř pronikajícím světlem. V druhém obrazovém cyklu tyto „portréty světla“ zdůraznily „časovou osu“ hudebních příběhů a symbolicky duchovních tužeb člověka.

Říjen - Sdružení / Česká sekce AICA vyslaly v říjnu 2015 malíře **Martina Krajce** k účasti do soutěže v kategorii malby na IX. Bienále současného umění ve Florencii, kde při předchozím ročníku v roce 2013 získala třetí cenu v kategorii nových médií finalistka 7. Ceny kritiky za mladou malbu 2013, **Edita Pattová**. Pověření nominováním českých umělců do soutěže bienále je dlouhodobé a je podpořeno záštitou MKČR.

Říjen – Listopad – první velká autorská výstava v Praze výrazného představitele dnešní pop malby **Pavla Formana** (1979), vycházející z graffiti a street artu. Autor, žijící v Praze a Berlíně, vzdáleně příbuzný i s rodinou Miloše Formana, je považovaný za jednoho z protagonistů této populární výtvarné tendence a stále hlouběji proniká i do oblasti objektů a instalací, jež vedle klasických pláten tvoří součást jeho jedinečné výstavní show. Dílo výrazným způsobem reflektuje a ironizuje současnou masovou kulturu naší společnosti. Fascinace světem bohatství, sexem a nekritickou vírou ve spotřební svět reklamních mýtů a spotřebního typu krásy není dnes žádný nový fenomén, avšak novým prvkem je u tohoto autora úzká propojenost masově spotřební kultury s mýty a pokleslostí brakové kultury, útoky klipového prostředí na diváka. Jde o malířský rukopis, který je k poznání na první pohled, obsahuje alegoricky i řadu figurálních zvířecích motivů. Má jak pop artový základ, tak vyniká i značnou měrou expresivity, virtuozitou kresby a dávkou společenské angažovanosti, jenž jsou silnou reflexí prostředí, v němž jsme spokojeni a nespokojeni zároveň. Kurátorkou výstavy byla **Vlasta Čiháková Noshiro**.

Listopad – Prosinec - výstava **Zoom in Scapes (Průřezy krajinou)** autorky **Lindy Čihařové** se dala nazvat pro použití obrazových předloh z elektronického mikroskopu i jako „řezy“ krajinou, s úmyslem vyjádřit různorodost tvárnosti zelené přírody. Měla multimediální charakter, v širokém výrazovém použití fotografie, kresby a malby. Základním inspiračním zdrojem byla krajina, její tvárnost a vnitřní struktura, jako přirozené životní prostředí, kde umělkyně objevuje nové možnosti mezidruhových vazeb pod vlivem lidského působení. Zajímají ji výzkumné metody přírodních a ekologických procesů. Tvárnost přírody byla ve výstavní prezentaci vyjádřena fantaskními obrazy krajiny v přesahu do abstrakce, jež mají jednu společnou tvář, vystupující ze „zeleně“ – jakýsi „portrét zeleně“. Autorce šlo o zamyšlení nad tím, jakou stopu člověk zanechává v přírodě a na zemi, a jaké podoby může příroda v budoucnu lidskými zásahy nabýt. Výstava byla

doplněna instalací dřevěných objektů hostující sochařky *Jany Křížové*, rovněž zaujaté ekologií, základními tvary přírody a pracující i s motivem vody, jejím symbolickým významem pro život člověka. Kurátorkou výstavy byla *Vlasta Čiháková Noshiro*.

Prosinec – Leden (2016) – výstava *Máš to pěkné / That's nice*. V tomto termínu se koná vždy *autorská výstava laureáta 8. Ceny kritiky za mladou malbu 2015*, v rámci jeho vítězného ocenění v soutěži na počátku roku 2015. Laureátkou byla *Eva Škrovinová*, jež studovala malbu nejprve na Výtvarné akademii v Banské Bystrici v ateliéru Stanislava Balka, pak na FaVU VUT Brno v ateliéru konceptuálních a intermediálních tendencí Václava Stratila, a posléze na pražské AVU v ateliéru intermédii III. Tomáše Vaňka. Pro svou samostatnou výstavu Eva Škrovinová zkoncipovala působivou prostorovou instalaci „in situ“, vycházející z půdorysu a prostorového specifika Galerie kritiků, s volným použitím obrazových rámců a plátna na určitých místech galerie. Filozofickým východiskem byla koncepce dekonstrukce obrazu podle Jacquesa Derridy, kterou v instalaci autorka zdůraznila rozvinutím a svinutím obrazového plátna na stěně i na podlaze, dále kombinací kresby formátu obrazu a svinutého plátna obrazu na stěnách. Presentaci těchto materiálů i ve videovém záznamu použije autorka i pro svou stáž v rumunské Bukurešti v roce 2016. Kurátorkou výstavy byla *Ivana Hrončková*.

Vlasta Čiháková Noshiro, kurátorka Galerie kritiků a předsedkyně Sdružení výtvarných kritiků a teoretiků, Palác Adria v Praze